

Mazlum Fakih, Şehid-i Sani

<"xml encoding="UTF-8?">

Mazlum Fakih, Şehid-i Sani

Tarih boyunca Lübnan, çok büyük âlimler, müçtehitler ve mücahitler yetiştiren bir memleket olmuştur. Bu topraklarda, az ama tüm İslam coğrafyasına tesir eden, hatta bütün dünyaya büyük etkilerde bulunan insanlar yetişmiştir. Örneğin, Şeyh Bahaî, Allame Şerefuddin, İmam Musa Sadr ve daha yüzlerce büyük âlim.

Lübnanlı ve İslam'a sayısız hizmetleri bulunan, eşsiz eserleriyle günümüzde dahi binlerce müçtehit yetişmesine sebep olan, Ehlibeyt mektebinin varlığıyla iftihar ettiği, bu âlimlerden biride Şehid-i Sani'dir. Şehid-i Sani'nin bizim için bir diğer önemli özelliği de, mübarek kabrinin İstanbul'da bulunmasıdır.

Doğumu Ve Ailesi

Asıl adı, Şeyh Zeynuddin b. Ali b. Ahmet'tir, fakat herkes tarafından genelde Şehid-i Sani (ikinci şehit) olarak tanınmaktadır. Bu büyük âlim, 8 Mart 1506 (h: 13 Şevval 911) yılında, ilim, takva ve üstün ahlaki özelliklere sahip güney Lübnanlı bir ailede gözlerini dünyaya açtı. Babası, o bölgenin önde gelen âlimlerinden Nuriddin Ali'dir.

Şehidi Sani'nin soyundan İslam'a faydalı çok büyük âlimler çıkmıştır. Öyle ki, her biri Allah yolunda yaptıkları büyük hizmetler ve çektikleri onca acılar yüzünden adlarını altın harflerle yazdırmışlardır. Örneğin:

Meaalim'id Din fil Usul kitabının yazarı Allame Ebu Mansur Cemaluddin Hasan. Caferi fikhının önemli eserlerinden Medarik, kitabının yazarı Seyit Muhammed Ali Amuli, Lübnanlı Müslümanların iftiharı olan İmam Musa Sadr.

Kendisi gibi mazlumca şehit edilen Muhammed Bakır Sadr, kardeşi Bintül Huda ve diğer

onlarca şehit ve âlim. Hepsi Şehid-i Sani'nin soyundan gelen, Onun gibi İslam'a hizmet eden ve Ehlibeyt yolunda şehadete ulaşan insanlardır.

Eğitimi

İlk öğretmeni babasıdır, babası Nuriddin Ali b. Ahmet'in yanında mukaddime derslerini okudu, daha çocuk yaşlardayken babasını kaybetti. Babasının ölümü Ona çok zor gelmişti, ayrıca artık kimsesiz kalmıştı.

Meys kasabasındaki halasının yanına gitmek zorunda kaldı, ama aslında bu ilahi bir lütuftu, zira burada bulunan dönemin büyük âlimlerinden şeyh Ali b. Abdulali'den içtihat yolunda gerekli olan bütün ilimleri öğrendi.

Fıkıh, hadis, tefsir ve fıkıh metodolojisi kitaplarını bu âlimin yanında okudu. Daha sonrasında da diğer âlimlerden de yararlanma bilmek için yolculuklar yapıp, çeşitli ülkelere gitti.

İlk olarak Kereki Nuh şehrinde bulunan Meheccet'ül Beyda'nın yazarı Cafer Kereki'den ders almak için onun yanına vardı. Daha sonra Şam'a giderek, Şeyh Muhammed b. Mekki'den tıp, felsefe ve kıraat ilmini öğrendi.

Gönlünde bulunan ilim susuzluğu ve hedefi olan İslam'a hizmetle yorulmak bilmeden, büyük zorluklarla kendisini Mısır'a ulaştırdı. Burada değişik dallarda değişik üstatlardan yararlandı.

1537 yılında hac farızasını yerine getirdikten sonra, Kudüs'e gelerek burada bulunan ehlisünnetin büyük âlimlerinden Şeyh Şemsuddin b. Ebu Latif'e, Sahihi Buhari ve Sahihi Müslümi okuduktan sonra ondan rivayet nakli iznini aldı.

Şehid Sani'nin ilim öğrendiği üstatlarından bazıları şunlardır:

1- Babası, Ali b. Ahmet Âmulî Cabaî (ö. 925)

2- Şeyh Ali b. Abdulâli Meysî (ö. 938)

İlmi Boyutu

Şehit Sani, her ne kadar Caferi mektebinin müçtehidî olsa da, birçok ehlişünnet şehirlerinde bulunarak onların kitaplarını tedris etmiştir. Öyle ki, hem ehlişünnet tarafından ve hem de şialar tarafında çokça sevimekte ve ilmîne büyük önem verilmekteydi.

Dönemin Osmanlı padişahı, Onu İstanbul'a ders vermek ve öğrenciler yetiştirmek için davet etti.

Bu daveti kabul eden Şehidi Sani 1545 (h:952) yılında İstanbul'a gelerek, Fatih semtinde ders vermeye başladı, tedrisin yanı sıra kitaplar yazdı. İstanbul'da, on ilim dalında çok önemli on eser kaleme aldı.

İstanbul'un önde gelen âlimlerinden Kadı Asker Muhammed, Şehid-i Sani'nin eserlerinden, ilmînden ve yüce ahlakından çok etkilendi, nitekim Kadı Ona; "dilediği yerde ders verip, yönetme yetkisini verdi".Şehid-i Sani, İstanbul'dan ayrılarak Lübnan'a geri döndü ve Balebek'te Nuriye medresesinde ders vermeye devam etti.

Bâlebek'te ders verdiği sürece ilmî şöhreti sayesinde artık mercî de olmuştu. Seçkin âlimler ve ilim sevdalıları, bu yüce şahsiyetin ilmî ve ahlakî karakterinden feyiz almak için uzak diyarından yola çıkarak onu görmeye geliyorlar, onun sıcak nefesinden faydalanıyorlardı.

Şehid-i Sanî, bu şehirde çok geniş bir öğrenci kitlesine ders veriyordu. Caferî, Hanefî, Şafî, Malikî ve Hanbelî mezheplerine ait fıkıh ve akaid konularını çok iyi bildiğinden ve bu konulara herkesten daha vâkıf olduğundan her kesime hitap edebiliyordu.

Hem fıkıhta, hem de akaitte çağdaş ve mutabık dersler veriyordu, herkes kendi mezhebine göre ondan fetva alırdı. Yetiştirmiş öğrencilerden bazıları şunlardır:

2- Vesail'üş Şia'nın yazarı Hür'rü Amuli.

3- Seyit Ali Hüseyini Cezini

4- Şeyh Hüseyin b. Abdussamet Harisi

5- Bahauddin Muhammed b. Ali.

Eserleri

Bereketli ömrü sürekli ders vermek, konuşmalar yapmak, insanları aydınlatarak geçti, tüm bu uğraşlarının yanı sıra 70 önemli eseri de kaleme aldı. Bunlardan bazıları şöyledir:

A: Fıkıh dalında.

1-Ravz'ul-Cinan fî Şerh-i İrşad'il-Ezhan. 2- Mesalik'ul-Efham fî Şerh-i Şera'i'il-Ahkâm. 3- el-Fevaid'ul-Amelliyye fî Şerh'in-Nefliyye. 4- el-Mekasid'ul-İlliyye fî Şerh'il-Elfiyye. 5- er-Ravzat'ul-Behiyye fî Şerh-i Lümat'id-Dımeşkiyye.

B: Usulu Fıkıh

1-el-Bidayet-u fî İlm'id-Dirâye.2- Temhid'ul-Kavaid'il-Usuliyye li Tefri'il-Ahkam'ış-Şer'iyye. 3- Şerhi el-Bidayet-u fî İlm'id-Dirâye.

C: Hadis

1-Kitabun fi'l-Ahadis.2- Gunyet'ul-Kasidîn fî Istılahat'il-Muhaddisîn.

D: Dua

1- Risaletun fi'l-Ediyye. 2- Risaletun fî Âdab'il-Cuma.

E: Kelam ilmi

1- Hakaik'ul-İman.

F: Tefsir

1- Risaletun fı Âşerh'il-besmele.

G:Ahlak ve irfan

1- Munyet'ul-Murîd fı Edeb'il-Mufid.2- Mesken'ul-Fuâd İnde Fıkhıl-Ehibbe ve'l-Evlad.3-
Keşf'ur-Raybet an-Ahkam'il-Gıybet.

Şehadeti

Şehid-i Sanî de fazilet sahibi diğer şehitler gibi gözünü dünya hırsı bürümüş, şahsi çıkarları peşinde olan bir dünya perestlerin kurbanı olmuştu. Olay, kısaca şöyle gerçekleşmiştir:

Ceba ahalisinden iki kişi, aralarındaki bir anlaşmazlığı çözmesi için Şehid-i Sanî'ye müracaat ederler. Şehid de, şer'i usullere göre aralarında hükmeder.

Aleyhine hükmedilen kişi, bu hükme karşı gelerek Seydâ Şehri kadısına sığınır ve onun yanında Şehid-i Sanî'yi Rafizîlik'le suçlar. Kadı, hemen harekete geçerek durumu Osmanlı padişahı Sultan Selim'e bildirir.

O da Şehid'i tutuklaması için birini görevlendirir. Ve ondan Şehid'i bulmasını, mezhebi hakkında bilgi almasını, Rafizi olduğu takdirde derhal tutuklayıp sarayına getirmesini ister.

Görevli, Şehid'in hacca gittiğini öğrenir öğrenmez peşine düşer ve henüz Mekke'ye varmadan onu yakalar. Şehid, hac farızasını yerine getirmek için ondan mühlet ister, oda izin verdikten sonra, haccını bitirir.

Daha sonra Şehidi tutuklayarak İstanbul'a doğru yola koyulur. İstanbul'a yaklaştıklarında birisiyle karşılaşırlar, bu adam Şehidi tutuklayana şöyle der:

—Sen bunun kim olduğunu biliyor musun? bu adamın İstanbul’da çok seveni var, sarayda bile bunu sevenler var. Padişaha yol boyunca bana zulüm ve eziyet etti derse, bil ki padişah seni çok kötü cezalandırır. İyisi mi sen bunu buracıkta ölür ve başını saraya götür.

Oda, Allah’tan korkmadan 1558 (h:966) yılında, bu büyük âlimin mübarek başını oracıkta kesti ve başını alarak yola koyuldu, bedeni de öylece yerde kaldı.

Sultan Selim, gönderdiği adamın yaptığı bu işe çok kızar.

Sarayda bulunan Seyit Abdurrahim Abbasî, Şehidin çok eski dostlarındandı ve kesik başını görünce çok üzülür, padişahı katilin mutlaka cezalandırılmasını ve kısas edilmesini ister. Padişahı Şehidi Sani’yi katledenin, hemen öldürülmesini emreder.

Allame Meclisi’nin öğrencilerinden ve o dönemin âlimlerinde Nimetullah Cezayiri, Şehidi Sani’nin başsız kalan bedeni hakkın şunları yazmaktadır: “Acımazsızca başı kesti ve bedeni öylece yerde kaldı.

Geceleri sürekli bedenine gökyüzünden nur yansımaktaydı. Bunu gören etraftaki köylüler hemen oraya geldiler, büyük bir âlim ve evliya olduğunu anladılar.

Hemen bir kabir kazıp, oraya gömdüler ve Şehit için büyükçe de bir türbe yaptılar. Şimdi İstanbul’da Zeynuddin Veli Türbesi olarak tanınmaktadır ve kabri başına gelerek dua edenler çoktur.”

Allah ruhunu şad etsin, uğrunda şehit olduğu Ehlibeyt’ten ayırmasın ve bizlere de bu âlimin .şefaatinı nasip etsin